

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 maja 2019 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 16 maja 2019 r. ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
 - „3) w art. 33:
 - a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, a przestępstwo jest zagrożone zarówno grzywną, jak i karą pozbawienia wolności, grzywnę wymierza się w wysokości nie niższej od:

 - 1) 50 stawek – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku;
 - 2) 100 stawek – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat;
 - 3) 200 stawek – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat;
 - 4) 300 stawek – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata.”
 - b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Przepis § 1a stosuje się również do grzywny wymierzonej obok kary pozbawienia wolności.”;
- 4) w art. 34 po § 1a dodaje się § 1aa w brzmieniu:

„§ 1aa. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, a przestępstwo jest zagrożone zarówno karą ograniczenia wolności, jak i karą pozbawienia wolności, karą ograniczenia wolności wymierza się w wysokości nie niższej od:

 - 1) 2 miesięcy – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku;

- 2) 3 miesięcy – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat;
 - 3) 6 miesięcy – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat;
 - 4) 9 miesięcy – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata.”;”;
- 2) w art. 1 w pkt 5, art. 37 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 37. Kara pozbawienia wolności wymieniona w art. 32 pkt 3 trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 30 lat; wymierza się ją w miesiącach i latach.”;
- 3) w art. 1 w pkt 5, w art. 37a § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do sprawców, którzy popełniają przestępstwo działając w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego oraz sprawców przestępstw o charakterze terrorystycznym.”;
- 4) w art. 1 w pkt 10 w lit. b, w § 2b pkt 7 otrzymuje brzmienie:
- „7) pojednanie się z pokrzywdzonym;”;
- 5) w art. 1 skreśla się pkt 11;
- 6) w art. 1 w pkt 12, art. 57b otrzymuje brzmienie:
- „Art. 57b. Skazując za przestępstwo określone w art. 12 § 1 sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia do podwójnej wysokości górnej granicy ustawowego zagrożenia.”;
- 7) w art. 1 w pkt 13:
- a) w lit. b:
 - w tiret pierwszym, wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nadzwyczajne złagodzenie kary polega na wymierzeniu kary

poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, kary łagodniejszego rodzaju albo na odstąpieniu od wymierzenia kary i orzeczeniu środka karnego, środka kompensacyjnego lub przypadku według następujących zasad:”

– w tiret trzecim, pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) jeżeli czyn stanowi występki, przy czym górną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności nieprzekraczająca 2 lat, sąd odstępuje od wymierzenia kary i orzeka środek karny wymieniony w art. 39 pkt 2–3, 7 lub 8, środek kompensacyjny lub przypadek; przepisu art. 61 § 2 nie stosuje się.”

b) w lit. c, § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Jeżeli czyn jest zagrożony karą pozbawienia wolności oraz karą ograniczenia wolności lub grzywną, stosuje się odpowiednio przepis § 6.”

c) w lit. d, § 7a otrzymuje brzmienie:

„§ 7a. Jeżeli czyn nie jest zagrożony karą pozbawienia wolności, stosuje się odpowiednio przepis § 6 pkt 5.”

8) w art. 1 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) w art. 64:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli sprawca skazany za przestępstwo określone w art. 197–200 na karę pozbawienia wolności popełnia w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary przestępstwo określone w tych przepisach, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.”

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli sprawca uprzednio skazany w warunkach określonych w § 1 lub 1a, który odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia

wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, rozboju, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości od podwójnej dolnej granicy ustawowego zagrożenia do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.”;

- 9) w art. 1 w pkt 19 w lit. b, w § 3 wyrazy „sąd orzeka” zastępuje się wyrazami „sąd może orzec”;
- 10) w art. 1 pkt 20 otrzymuje brzmienie:
„20) art. 78 otrzymuje brzmienie:
„Art. 78. § 1. Skazanego można warunkowo zwolnić po odbyciu co najmniej połowy kary, a jeżeli wymierzono karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 25 lat – po odbyciu co najmniej 15 lat kary.
§ 2. Skazanego określonego w art. 64 § 1 można warunkowo zwolnić po odbyciu dwóch trzecich kary, natomiast określonego w art. 64 § 1a lub 2 po odbyciu trzech czwartych kary.
§ 3. Skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić po odbyciu 35 lat kary.”;
- 11) w art. 1 dodaje się pkt 24a w brzmieniu:
„24a) art. 85a otrzymuje brzmienie:
„Art. 85a. Orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do skazanego.”;
- 12) w art. 1 dodaje się pkt 28a w brzmieniu:
„28a) w art. 93c w pkt 3 wyrazy „art. 200 § 1” zastępuje się wyrazami „art. 200 § 1–4”;

- 13) w art. 1 w pkt 31 w lit. d, w § 4 wyrazy „30. roku życia” zastępuje się wyrazami „40. roku życia”;
- 14) w art. 1 w pkt 33, w art. 105 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) przestępstwa określonego w art. 197 § 4, jeżeli sprawca działał ze szczególnym okrucieństwem.”;
- 15) w art. 1 w pkt 36 w lit. c, w § 19 w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) spółce handlowej, w której udział Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub państwowej osoby prawnej przekracza łącznie albo w odniesieniu do każdego z tych podmiotów 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji.”;
- 16) w art. 1 w pkt 56, w art. 158 w § 4 wyrazy „o którym mowa w § 1” zastępuje się wyrazami „o którym mowa w § 1–3”;
- 17) w art. 1 w pkt 70 w lit. b, w § 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) wobec kobiety ciężarnej.”;
- 18) w art. 1:
 - a) w pkt 70 w lit. c, w § 3b wyrazy „który pozostaje” zastępuje się wyrazami „który w chwili czynu pozostawał”,
 - b) w pkt 71, w art. 200 w § 8 wyrazy „który pozostaje” zastępuje się wyrazami „który w chwili czynu pozostawał”;
- 19) w art. 1 w pkt 70 w lit. d, w § 4 wyrazy „określonego w § 1–3a” zastępuje się wyrazami „określonego w § 1–3b”;
- 20) w art. 1 w pkt 71, w art. 200:
 - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub doprowadza takiego małoletniego do obcowania płciowego,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kto dopuszcza się wobec małoletniego poniżej lat 15 innej czynności seksualnej lub doprowadza go do poddania się takiej czynności albo do jej wykonania,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”;

21) w art. 1 skreśla się pkt 77;

22) w art. 1 w pkt 84, w § 1 po wyrazach „art. 148,” dodaje się wyrazy „art. 148a,”;

23) w art. 1 skreśla się pkt 90;

24) w art. 1:

a) w pkt 98, w art. 278a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 oraz dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 popełniono na szkodę osoby najbliższej, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.”,

b) w pkt 102:

- w lit. a, w § 1 wyrazy „art. 278a” zastępuje się wyrazami „art. 278a § 1”,
- w lit. b, w § 3 i 4 wyrazy „art. 278a” zastępuje się wyrazami „art. 278a § 1”;

25) w art. 1:

a) pkt 105 otrzymuje brzmienie:

„105) po art. 306a dodaje się art. 306b i art. 306c w brzmieniu:

„Art. 306b. § 1. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1, art. 297 § 1 lub 2, art. 298 § 1, art. 299 § 1 lub 2, art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości albo powodując szkodę w rozmiarach odpowiadających takiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 2. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1, art. 297 § 1 lub 2, art. 298 § 1, art. 299 § 1 lub 2, art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości albo powodując szkodę w rozmiarach odpowiadających takiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.

Art. 306c. § 1. Kto dokonuje zaboru tablicy rejestracyjnej pojazdu mechanicznego, umożliwiającej dopuszczenie tego pojazdu do ruchu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów, albo taką tablicę podrabia lub przerabia,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto używa tablicy rejestracyjnej pojazdu mechanicznego, umożliwiającej dopuszczenie tego pojazdu do ruchu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów, nieprzypisanej do tego pojazdu, podrobionej albo przerobionej, jeżeli może to uniemożliwić albo utrudnić identyfikację tego pojazdu.”;”

b) w pkt 106 i 107 wyrazy „art. 306a” zastępuje się wyrazami „art. 306b”;

26) dodaje się art. 2a–2c w brzmieniu:

„Art. 2a. W ustawie z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. poz. 223, z późn. zm.) w art. 2 w ust. 1:

1) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) do 15 lat – 600 zł;”;

2) dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) powyżej 15 lat – 1000 zł.”.

Art. 2b. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 w § 3 wyrazy „art. 197 § 3 lub 4” zastępuje się wyrazami „art. 197 § 3–5”;

2) w art. 18 w § 1 w pkt 1 wyrazy „art. 10 § 2” zastępuje się wyrazami „art. 10 § 2 i 2a”;

- 3) w art. 27 w § 2 wyrazy „art. 197 § 3 lub 4” zastępuje się wyrazami „art. 197 § 3–5”;
- 4) w art. 32k w § 1 wyrazy „art. 10 § 2” zastępuje się wyrazami „art. 10 § 2 i 2a”;
- 5) w art. 87 w § 3a wyrazy „art. 197 § 3 lub 4” zastępuje się wyrazami „art. 197 § 3–5”;
- 6) w art. 91 w § 2 wyrazy „art. 197 § 3 lub 4” zastępuje się wyrazami „art. 197 § 3–5”.

Art. 2c. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161) w art. 19 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „art. 228 § 1 i 3–5” zastępuje się wyrazami „art. 228 § 1 i 3–6”.”;

- 27) w art. 4 w pkt 8 po wyrazach „w art. 43la” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. a oraz dodaje się lit. b w brzmieniu:

„b) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Przepisy § 1–5 stosuje się odpowiednio do skazanego, któremu wymierzono dwie lub więcej niepodlegających łączeniu kar pozbawienia wolności, które skazany ma odbyć kolejno, nieprzekraczających w sumie jednego roku i 6 miesięcy.”;”;

- 28) w art. 4:

a) dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) w art. 88 w § 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności albo na karę pozbawienia wolności w wymiarze nie niższym niż 25 lat;”;

b) dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) w art. 139 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Przyznanie nagrody wymienionej w art. 138 § 1 pkt 7 lub 8 skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności w wymiarze nie niższym niż 25 lat albo karę dożywotniego pozbawienia wolności, w zakładzie karnym typu zamkniętego, wymaga zgody sędziego penitencjarnego.”;

c) dodaje się pkt 17a w brzmieniu:

„17a) w art. 173 w § 3 wyrazy „art. 156 § 1 i 2” zastępuje się wyrazami „art. 156 § 1–2a”;

d) dodaje się pkt 18a w brzmieniu:

„18a) w art. 178a skreśla się wyrazy „i art. 75a § 1 i 5”;

29) w art. 4 pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) dotychczasowy art. 153a oznacza się jako art. 153b i po art. 153 dodaje się art. 153a w brzmieniu:

„Art. 153a § 1. Udzielając przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności skazanemu, wobec którego administracja zakładu karnego sporządziła negatywną prognozę kryminologiczno-społeczną, sąd penitencjarny może orzec wobec niego elektroniczną kontrolę miejsca pobytu.

§ 2. Wobec skazanego za przestępstwo określone w art. 197–200 Kodeksu karnego, popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych oraz wobec sprawcy określonego w art. 64 § 1a lub 2 lub art. 65 Kodeksu karnego, który został skazany za przestępstwo z użyciem przemocy lub groźby jej użycia, a także wobec skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności, niezależnie od treści sporządzonej prognozy kryminologiczno-społecznej, orzeczenie elektronicznej kontroli miejsca pobytu jest obowiązkowe.

§ 3. Sąd penitencjarny może odstąpić od orzeczenia elektronicznej kontroli miejsca pobytu, o której mowa w § 2, w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami.

§ 4. Elektronicznej kontroli miejsca pobytu nie orzeka się, jeżeli nie pozwalają na to warunki techniczne, o których mowa w art. 43h § 1.

§ 5. Sąd penitencjarny może uchylić elektroniczną kontrolę miejsca pobytu nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od udzielenia przerwy, jeżeli dalsze stosowanie takiej kontroli jest niecelowe. Wobec skazanego, o którym mowa w § 2, uchylenie może nastąpić w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od udzielenia przerwy.

§ 6. Elektroniczna kontrola miejsca pobytu ustaje najpóźniej z chwilą osadzenia skazanego po upływie okresu przerwy.”;”;

30) w art. 4 w pkt 16 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Jeżeli orzeczona kara lub suma kar nie przekracza 5 lat pozbawienia wolności, wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem 6 miesięcy od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.

§ 4. Jeżeli orzeczona kara lub suma kar przekracza 5 lat pozbawienia wolności, wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem roku od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.”;”;

31) w art. 5:

a) przed pkt 1 dodaje się pkt w brzmieniu:

„...) w art. 25 w § 1 w pkt 2 wyrazy „art. 148 § 4” zastępuje się wyrazami „art. 148 § 4 i 5, art. 148a”;”;

b) dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) w art. 306 w § 1a w pkt 3:

a) wyrazy „art. 235” zastępuje się wyrazami „art. 235 § 1”;

b) wyrazy „art. 296–306” zastępuje się wyrazami „art. 296–306c”;”;

c) dodaje się pkt 3b w brzmieniu:

„3b) w art. 568a w § 2 wyrazy „art. 575–577” zastępuje się wyrazami „art. 575 § 1 i 2, art. 576 i art. 577”;”;

32) w art. 5 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) w art. 502 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wyrokiem nakazowym można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości do 300 stawek dziennych albo do 300 000 złotych.”;”;

33) dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958, 2192, 2193, 2227 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 694) w art. 20 w § 2 wyrazy „art. 86 § 1a, 2 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 86 § 2 i 3”.”;

34) dodaje się art. 7a i 7b w brzmieniu:

„Art. 7a. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 518 i 730) w art. 31 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „art. 228 § 1 i 3–5” zastępuje się wyrazami „art. 228 § 1 i 3–6”.

Art. 7b. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2019 r. poz. 628) w art. 16 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a wyrazy „art. 297–306” zastępuje się wyrazami „art. 297–306c”.”;

35) dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 828) w art. 42 w ust. 1 w pkt 1 po wyrazach „art. 148,” dodaje się wyrazy „art. 148a,”.”;

36) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. Kara, o której mowa w art. 32 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, może być wymierzana na podstawie art. 4 § 1 tej ustawy, a wymierzona prawomocnie staje się karą, o której mowa w art. 32 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w wymiarze 25 lat pozbawienia wolności.”;

37) dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. W sprawach zakończonych prawomocnym wyrokiem, w których kara nie została wykonana, do osób warunkowo zwolnionych, jak również do osób

odbywających kary pozbawienia wolności stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 o warunkowym zwolnieniu, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”;

38) dodaje się art. 12b w brzmieniu:

„Art. 12b. 1. Przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.”;

39) dodaje się art. 12c w brzmieniu:

„Art. 12c. Do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 o przedawnieniu, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, chyba że termin przedawnienia już upłynął.”;

40) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. W terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w art. 17, osoba ujęta w Rejestrze Sprawców Przepędzonych na Tle Seksualnym i przebywająca na wolności w dniu wejścia w życie art. 11, jest obowiązana do zgłoszenia informacji określonych w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. a i b ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”;

41) w art. 20 po wyrazach „osobie ujętej” dodaje się wyraz „zamieszczone” oraz wyrazy „przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy” zastępuje się wyrazami „przed dniem wejścia w życie art. 11 niniejszej ustawy”;

42) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. Ustawa wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 7, art. 11 i art. 16–20, które wchodzi w życie po upływie

6 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 24 maja 2019 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw i uchwalił do niej 42 poprawki.

Poprawka nr 1 zmierza do tego, aby nowe brzmienie art. 33 i 34 Kodeksu karnego uwzględniało fakt, że w przepisach określających konkretne typy czynów zabronionych mogą występować grzywny albo kary ograniczenia wolności o dolnej granicy ukształtowanej w sposób odmienny niż określony w art. 33 i 34.

Poprawka dokonuje korekty redakcyjnej, poprzez zamianę wyrazu „czynów” na wyraz „czyn”, uwzględniając sposób redagowania przepisów w Kodeksie karnym.

Senat zauważył również, że w art. 34 w § 1aa, nie znajduje uzasadnienia różnicowanie granic wymiaru kary ograniczenia wolności jedynie w odniesieniu do kary, która ma być orzeczona w postaci ograniczenia wolności w formie pracy społecznie użytecznej. Tak ukształtowany przepis prowadziłby do surowszego karania wyłącznie osób zatrudnionych, dlatego Senat proponuje odstąpić od tego ograniczenia.

Poprawka nr 3 zmierza do zracjonalizowania zasad orzekania kary wolnościowej zamiast kary pozbawienia wolności poprzez ograniczenie wyłączeń w tym zakresie do sprawców, którzy popełniają przestępstwo działając w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego oraz sprawców przestępstw o charakterze terrorystycznym.

Senat zauważa, że dotychczasowa redakcja poprzez wskazanie, że przepis nie będzie stosowany wobec osób, które „uprzednio odbywały karę pozbawienia wolności” uprzywilejowywała sprawców, którzy w chwili orzekania „oczekują na wykonanie kary” oraz mogła prowadzić do sytuacji, w której sprawca kilku czynów, skazany za jeden z nich, może się ukrywać do czasu wydania kolejnego wyroku, by skorzystać z dobrodziejstwa art. 37a.

Poprawka nr 4 zmierza do wyeliminowania wątpliwości jakie mogą powstawać w związku z brzmieniem art. 53 § 2b pkt 7 w relacji do art. 23 Kodeksu karnego. W obu powołanych przepisach ustawodawca posługuje się tożsamymi sformułowaniami, dotyczącymi współdziałającego, który dobrowolnie zapobiegł dokonaniu czynu zabronionego oraz współdziałającego, który dobrowolnie starał się zapobiec dokonaniu tego czynu, przy

czym w pierwszym przypadku byłaby to okoliczność łagodząca, a w drugim okoliczność do przyjęcia tzw. „czynnego żalu”.

Jednocześnie poprawka zmierza do uwzględnienia w katalogu okoliczności łagodzących faktu pojednania się pokrzywdzonego ze sprawcą.

W **poprawce nr 5**, Senat proponuje rezygnację ze zmian w przepisie określającym zasady wymiaru kary za występki chuligański, ponieważ przepis ten, w dotychczasowym brzmieniu jest spójny z zaproponowanymi w ustawie zmianami i nie wymaga modyfikacji.

Poprawka nr 6 zmierza do zracjonalizowania zasad wymiaru kary za przestępstwo popełnione w warunkach czynu ciągłego. Proponowana przez Senat zmiana polega na obniżeniu dolnej granicy kary za przestępstwo popełnione w tych warunkach i tym samym koreluje ją z dolnymi granicami wymiaru kary dla sprawców, którzy popełnili przestępstwa w warunkach ciągu przestępstw lub zbiegu przestępstw.

Poprawka nr 7 wprowadza konieczne zmiany redakcyjne w przepisie regulującym zasady stosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary. Wstęp do wyliczenia uwzględnia wszystkie kary, środki karne, kompensacyjne, przepadek oraz odstąpienie od wymierzenia kary, które sąd może zastosować w ramach nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Korekta § 7 polega na wyraźnym wskazaniu kary pozbawienia wolności jako zasadniczym zagrożeniu, obok którego przewidywana jest możliwość orzeczenia innej kary, natomiast zmiana w § 7a uwzględnia konieczność odpowiedniego stosowania przepisu § 6 pkt 5, gdyż nie może być on stosowany wprost.

Poprawka nr 8 zmierza do objęcia rygorami wynikającymi z zaostrzonej odpowiedzialności karnej za działanie w warunkach powrotu do przestępstwa wyłącznie sprawców najpoważniejszych przestępstw przeciwko wolności seksualnej określonych w art. 197-200 k.k. niezależnie od tego, czy są one kwalifikowane jako występki, czy zbrodnie.

Senat zauważa, że zakres stosowania przyjętego w ustawie nowej przepisu, jest zbyt szeroki, gdyż przesłanką powrotności do przestępstwa są prawie wszystkie typy czynów zabronionych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, w tym również występki, których górna granica ustawowego zagrożenia wynosi 2 lata.

Senat wyraża przekonanie, że katalog przestępstw będących podstawą do przyjęcia szczególnego rodzaju recydywy dla przestępców seksualnych, charakteryzującej się daleko

idącymi obostrzeniami przy wymiarze kary, powinien obejmować jedynie najpoważniejsze czyny zabronione.

Poprawka nr 9 ma na celu wprowadzenie fakultatywnej – w miejsce obligatoryjnej, (zawartej w treści uchwalonej ustawy) podstawy orzekania o zakazie stosowania warunkowego przedterminowego zwolnienia w stosunku do osób, które będąc prawomocnie skazane na dożywotnie pozbawienie wolności albo długoterminową karę pozbawienia wolności ponownie dopuściły się ciężkiego przestępstwa, w szczególności zbrodni przeciwko życiu.

Fakultatywna podstawa orzekania zakazu warunkowego zwolnienia w odniesieniu do tej kategorii sprawców odpowiadać będzie konstrukcji zakazu określonej w § 4 i służyć będzie racjonalnemu stosowaniu tej instytucji poprzez pozostawienie decyzji w rękach sądu orzekającego w sprawie.

Poprawka nr 10 zmierza do utrzymania długości okresu niezbędnego do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie sprawców skazanych na najsurowsze kary pozbawienia wolności, tzn. w wymiarze nie krótszym niż 25 lat.

Poprawka nr 11 ujednocila zasady wymiaru kary łącznej z zasadami wymiaru kary, określonymi w art. 53 Kodeksu karnego.

Poprawka nr 12 jest konsekwencją zmian wprowadzonych w art. 200 Kodeksu karnego, precyzuje przepis odsyłający, przez co rozciąga możliwość stosowania środków zabezpieczających, na sprawców czynów zabronionych określonych w art. 200 § 1–4 Kodeksu karnego.

W **poprawce nr 13** Senat zmierza do wydłużenia (z 30 do 40. roku życia) okresu, przed upływem którego nie może nastąpić przedawnienie występków przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na szkodę małoletniego, co ma zdaniem Senatu spełniać istotny walor gwarancyjny.

Poprawka nr 14 przewiduje wyłączenie przedawnienia w odniesieniu do przestępstw zgwałcenia ze szczególnym okrucieństwem popełnionych w stosunku do osób dorosłych.

Poprawka nr 15 zmierza do wyeliminowania sytuacji, w której mniejszościowy, a nawet minimalny udział Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub państwowej osoby prawnej w spółce prawa handlowego uzasadniałby przyznanie statusu osoby pełniącej funkcję publiczną: członkowi jej zarządu, rady nadzorczej lub komisji

rewizyjnej, prezesowi, dyrektorowi lub jego zastępcy, prokurentowi, głównemu księgowemu lub skarbnikowi.

W ocenie Senatu, większościowy pakiet udziałów lub akcji, tj. powyżej 50 %, przysługujący Skarbowi Państwa, jednostce samorządu terytorialnego lub państwowej osobie prawnej, oznacza, że podmiot ten ma pozycję dominującą w tej spółce. W związku z powyższym uzasadnione jest w takim wypadku uznanie osoby będącej członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej, prezesem, dyrektorem lub jego zastępcą, prokurentem, głównym księgowym lub skarbnikiem takiego podmiotu za osobę pełniącą funkcję publiczną.

Poprawka nr 16 nie zmieniając merytorycznej treści przepisu, zmierza do rozciągnięcia podstaw do orzekania świadczenia pieniężnego na wszystkie przypadki skazania za przestępstwo udziału w pobiciu, o którym mowa w art. 158 k.k.

Poprawka nr 17 zmierza do wyeliminowania możliwych wątpliwości odnośnie do znamion strony podmiotowej kwalifikowanej zbrodni zgwałcenia, w postaci opisanej w art. 197 § 3 pkt 4 k.k. (jeżeli wiedział o tym, że jest ona w ciąży albo z łatwością mógł się o tym dowiedzieć).

Zbrodnia może zostać popełniona wyłącznie umyślnie, co oznacza, że wszystkie znamiona muszą być objęte zamiarem sprawcy. Nie jest zatem konieczne rozszerzanie treści przepisu dotyczącego osoby pokrzywdzonej będącej kobietą ciężarną o dodatkowe znamiona doprecyzowujące odnoszące się do stanu świadomości sprawcy.

Poprawka nr 18 zmierza do doprecyzowania znamion strony przedmiotowej przestępstwa określonego w art. 197 § 3b i art. 200 § 8 k.k. poprzez określenie, iż stosunek zależności, o którym mowa w tym przestępstwie, istniał w chwili czynu.

Poprawka nr 20 uzupełnia penalizację przestępstwa określonego w art. 200 § 1 k.k., o czyn polegający na doprowadzeniu małoletniego do obcowania płciowego, a ponadto w § 3 zastępuje liczbę mnogą znamienia czynności – liczbą pojedynczą.

Poprawka nr 21 ma na celu utrzymanie aktualnego zakresu penalizacji przestępstwa określonego w art. 212 k.k.

Poprawka nr 23 zmierza do wyeliminowania z tekstu ustawy nowego brzmienia art. 259a k.k. z uwagi na toczące się równolegle prace legislacyjne dotyczące zwalczania terroryzmu, które w zamierzeniach projektodawców mają w sposób kompleksowy

uregulować kwestie związane ze zwalczaniem tego rodzaju przestępczości (druk sejmowy 3386).

Poprawka nr 24 zmierza do wprowadzenia wnioskowego trybu ścigania przestępstwa kradzieży szczególnie zuchwałej, jeżeli przestępstwo to popełniono na szkodę osoby najbliższej. W zakresie lit. b ma charakter dostosowujący do nowego oznaczenia jednostki redakcyjnej określającej ten czyn.

Poprawka nr 25 ma na celu uzupełnienie znamion przestępstw, o których mowa w art. 306b i 306c poprzez dodanie odniesienia do „rozmiarów szkody” odpowiadającej wartości wskazanych w tych przepisach. Ponadto poprawka ma charakter techniczno-legislacyjny, prowadząc do uporządkowania numeracji jednostek redakcyjnych zawartych w Kodeksie karnym.

Poprawka nr 27 dotyczy art. 4 ustawy, zmieniającego art. 431a Kodeksu karnego wykonawczego. W § 1 tego artykułu wprowadzono zmianę dotyczącą poszerzenia zakresu stosowania systemu dozoru elektronicznego na skazanych, wobec których orzeczono karę pozbawienia wolności do roku i sześciu miesięcy (dotychczas do roku).

Senat uznał, że konsekwencją takiego uregulowania powinna być analogiczna zmiana § 6, w odniesieniu do sumy dwóch lub więcej niepodlegających łączeniu kar pozbawienia wolności, które skazany ma odbyć kolejno.

W **poprawce nr 29** Senat proponuje zmianę przesłanek stosowania elektronicznej kontroli miejsca pobytu wobec skazanego, któremu udzielono przerwy w wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

Poprawka eliminuje z przepisu minimalny 3 miesięczny okres przerwy, jako przesłanki fakultatywnego orzeczenia elektronicznej kontroli miejsca pobytu.

Senat uznał, że skoro administracja zakładu karnego sporządziła negatywną prognozę kryminologiczno-społeczną wobec skazanego, to nie ma powodu do limitowania możliwości orzeczenia powołanej kontroli w zależności od długości przerwy.

Z drugiej strony poprawka zmierza do objęcia obowiązkową kontrolą miejsca pobytu wyłącznie skazanych najbardziej niebezpiecznych. Stąd obligatoryjne orzeczenie kontroli miejsca pobytu proponuje się ograniczyć do przestępstw przeciwko wolności seksualnej wymienionych w przepisie (art. 197–200 Kodeksu karnego) oraz przypadków recydywy, czyli skazanych na podstawie art. 64 § 1a lub § 2.

Poprawka nr 30 eliminuje lukę w przepisach dotyczących terminów (odstępów czasu) w jakich rozpatrywane są wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie i zmierza do dostosowania treści normatywnej zawartej w art. 161 § 3 k.k.w. do zmian wprowadzonych ustawą do treści § 4 tego artykułu.

Nowy przepis § 4 stanowi, że gdy orzeczona kara lub suma kar przekraczać będzie 5 lat, nie będzie się ich rozpatrywać częściej niż co 6 miesięcy. Tymczasem wcześniejszy przepis § 3 stanowi, że jeżeli orzeczona kara lub suma kar nie przekracza 3 lat, wnioski rozpatruje się nie częściej niż co trzy miesiące. Senat zauważa, że gdy suma kar pozostaje pomiędzy 3 a 5 lat wnioski powinny być rozpatrywane ilekroć zostaną złożone, bez bariery w postaci upływu określonego okresu pomiędzy kolejnymi wnioskami, czyli np. co miesiąc lub co tydzień. Poprawka usuwa tę lukę.

Poprawka ta zmierza ponadto do wydłużenia okresów rozpatrywania wniosków w przypadkach określonych w § 3 do 6 miesięcy, zaś w § 4 do roku.

Poprawka nr 32 zmierza do dostosowania przepisów proceduralnych dotyczących wyroku nakazowego do zmian wprowadzonych w obrębie prawa materialnego, w zakresie wysokości orzekanych grzywien w taki sposób, aby utrzymać proporcjonalny do istniejącego obecnie zakres orzekania w tych sprawach w sposób uproszczony.

Poprawki nr 2, 19, 22, 26, 28, 31, 33–35 i 41 mają charakter redakcyjny i zapewniają ustawie konsekwencje w zakresie wprowadzanych przez nią nowych rozwiązań prawnych.

Poprawki nr 36–40 wprowadzają konieczne przepisy intertemporalne, które wyeliminują wątpliwości interpretacyjne związane z wejściem w życie przepisów ustawy nowelizującej.

Poprawka nr 42 uwzględnia konieczność skorelowania dnia wejścia w życie ustawy z dniem wejścia w życie przepisów ustawy zmienianej w art. 11 ustawy.